

J O V E N Í V O L A

O C T U B R E - 1955

Encara que tots ens sentim identificats amb el ritme i els esdeveniments del curs recentment començat, hem cregut escaient en el nostre primer contacte després de les vacances, oferir-vos un número de caire, podríem dir-ne estiuenc.

És per això que no formaran part de la present JOVENÍVOLA algunes de les nostres seccions acostumades, com són "Records d'antany" i "Els nostres mestres", incloent-hi en el seu lloc unes pàgines de to més festiu, dedicades principalment a la sortida de fi de curs a Poblet i altres temes que serveixin per allargar-vos el record de les passades vacances.

Tot seguit JOVENÍVOLA reprendrà la seva forma habitual; no cal dir com desitgem que el seu contingut sigui del vostre gust.

oooo0000oooo

LA CANÇÓ I EL CANTAIRE A L'ORFEÓ CATALÀ

III

L'interpret

Cantar no vol dir cridar, baladrejar !

Cantar vol dir recitar amb música; vol dir expressar dintre una justa afinació i una disciplina rítmica les paraules que han inspirat la melodia del músic.

Es pot cantar amb molta veu; com més facultats tingui el cantai re millor; i es pot cantar amb la veu justa, amb una extensió justa - també, però amb la sensibilitat i amb el talent que requereix interpre tar la cançó.

La veu no és sinó l'instrument del qual el cantant es serveix per a donar al públic les seves interpretacions. La veu és un instrument com el violí, el clarinet, l'oboè, etc.

Ah, però cantar és altra cosa.

És la unió dels sons i la paraula.

Què en farem d'un bon instrument, si no sabem tocar-lo ? Si no coneixem ni sabem dominar el seu mecanisme ?

L'instrumentista, què fa abans d'agafar l'instrument ? Estudiar música, fer-se músic i després conèixer i dominar l'instrument.

Ah, però, amb això no n'hi ha prou encara ! Cal després cultivar la seva sensibilitat, saber aprofundir en l'ànima de l'obra que ha d'interpretar i adquirir la formació artística que desperta el foc sagrat dels privilegiats: els artistes.

Quants cantants hem conegut amb aquesta preparació ? Pocs, molt pocs.

Quants cantants hem conegut a qui Déu ha donat una bona veu, una gran veu i no han tingut cura de la seva formació intel·lectual, musical i artística ? Molts !

Fins n'hi ha que no saben gens de música, que canten perquè tenen veu i una gran intuïció i triomfen davant del públic. Són els dotats per Déu. Uns instrumentistes; no cantants.

Hi ha fins i tot cantants d'òpera, divos mundials, que saben la música justa per a lluir les seves facultats interpretant òperes italianes fàcils de melodia i senzilles d'orquestració que no els entrebanqui amb dissonàncies, que vocalitzen a la perfecció, saben com han de respirar per a emetre una nota brillant, la més aguda, sense perill que se'ls trenqui, o els falli, però no saben res més.

No pronuncien clar perquè el públic els entengui la lletra, - en la part literària hi ha l'esperit, l'ambient, el diàleg, l'argument de l'obra -, no són justos d'afinació, no tenen una quadratura justa... No són cantants; són privilegiats amb un instrument valuós del qual es serveixen a mitges.

No canten ! Fan vocalitzacions melòdiques amb una o dues vocals. No canten ! Perquè cantar vol dir - ho repetirem - recitar amb música. La paraula no pot perdre's mai si volem que l'oient en cossi tot l'esperit i tota la bellesa.

I veiem que aquesta mena de cantants dotats per Déu amb el do més gran que dona als homes, quan amb tota franquesa els diu en profit de la seva superació: - Té molt bona veu, vostè, però ha d'estudiar.- Us contesten: - Què diu home, si estudio sis hores cada dia !-

D'aprendre's les obres de memòria a casa d'un repassador que es diu mestre de cant i vocalitzar, sense to ni so, dues hores cada dia fent mal de cap als veïns, en diuen estudiar. No; estudiar és altra cosa !

I això passa als cantants i no als instrumentistes perquè els primers s'adonen que han d'aprendre de música quan se'ls revela la veu i ja són uns homes de divuit o vint anys, i són massa grans per aprendre de solfa.

En canvi als segons els ve la vocació de petits i el qui vol ésser pianista, va a l'escola a l'edat d'aprendre de música; en la infantesa.

Estem, doncs, d'acord, que hi ha dues menes de cantants; els dotats d'un bon instrument, que són els que generalment baladregen i no canten, i els que, amb un instrument bucal menys privilegiat, saben vèncer amb l'estudi i amb talent les dificultats del mecanisme que la interpretació de l'obra els imposa; que vol dir: musicalitat, quadratura, ritme, afinació perfecta, clara dicció i el domini tècnic de la veu dintre les seves facultats.

No cal remarcar que a mi em plauen més i he preferit sempre els de poques facultats, que han cantat bé, que no pas els altres.

Quant als primers, sempre haureu sentit quan s'ha parlat d'ells amb admiració: -Noi, quina veu!- Però no en dubteu; és molt millor quan es diu: -Que bé que canta!-

Sense cap mena de dubte, quan l'instrument humà, quan la veu en aquest cas, passa a segon terme, és quan el cantant és bo.

La gent, quan parla de les cançons, en diu cançonetes; no d'una manera despectiva, però amb la manera de dir-ho es veu que no li donen el valor ni la importància que els sembla que té el fragment d'una obra. Però jo puc assegurar que és molt més difícil -artísticament parlant- interpretar una cançó popular que una gran ària.

L'ària, generalment, té més recursos de defensa pel cantant. Gairebé sempre una ària ha estat escrita pensant en el lluïment d'una veu, d'unes facultats; i si el cantant les posseeix se'n sortirà fàcilment i amb èxit.

Però la cançó fou creada per ésser dita amb l'estil i el caràcter propi. I dir és el més difícil en l'art del bell cantar. Un cantant per bona que tingui la veu, mai no pot ésser un bon intèrpret si no s'entén el que diu.

Tenint, doncs, com tinc, aquesta idea de com ha d'ésser interpretada la cançó, el cantant no cantarà mai prou bé, si abans no estudia profundament la poesia que l'ha inspirada, tant en el sentit analític com en el sentit declamatori.

És a dir: cantar-la igual com la recitariem sense música, amb la dicció clara i donant-li el valor fonètic aprofitant totes les consonants que tant ajuden a l'emissió dels sons i que tan importants són en un idioma ric de matissos com ho és el nostre.

El primer dia que Enric Borràs em va sentir cantar: "Cançó de Traginers" de Sagarra, va dir-me: -Perfecte, Vendrell; si jo hagués de recitar aquesta poesia, la diria igual que vós.-

Mireu els alemanys i els russos que com nosaltres tenen un idioma on les consonants són de tanta importància, si saben aprofitar-se'n i com sacrifiquen una mica la bellesa del color de la seva veu a la dicció.

No és que vulgui dir que la veu ha d'abandonar-se mai, no. La veu s'ha d'aconduir sempre, perquè la veu és com un nen petit, que si el deixes de la mà, quan menys t'ho esperis et donarà un disgust.

El disgust en la veu, és que quan menys t'ho esperis i més confiat cantes, el rogal, el "pollastret" es presenti en el moment més delicat i et faci deslluir tota la labor feta.

Mai no oblidaré les lliçons i els consells del mestre Lluís Millet quan treballàvem en la meva formació:

-Si en cantar, -en deia- parles de la nit, una cosa fosca i misteriosa com és la nit, mai no ho has d'expressar amb una veu clara i blanca. La veu ha de tenir el color i el misteri de la nit, que en aquest cas és la cosa expressada; el lloc de l'acció. Ara bé, si parlem d'una cosa clara, ja ho diu la paraula; la veu ha d'ésser clara.

I això és facilíssim parlant clar.

Oi que és fàcil d'entendre? Doncs això és el que no saben fer els cantants que no tenen els estudis musicals i literaris, estudis de declaració i que no s'han preocupat sinó de la veu.

A qui no li agrada la música és sord de l'esperit.

Mai no hem pogut sofrir els mals afeccionats ni els intèrprets barroers i poc respectuosos.

Per nosaltres la música és una cosa molt sèria! És com una mena de religió!

La música no ha de servir per a divertir-nos. Per divertiments hi ha el teatre, el cinema, el futbol, les curses d'automòbils i fins i tot la lluita lliure.

La música és per ésser sentida amb l'ànima! Per a assaborir-la en la seva grandesa i per a meditar-la i fruit-la en tota la seva intensitat.

Si només els veritables amants de la música acudíssin a les sales de concert, les sales esdevindrien temples!

Per això el veritable artista té la gran responsabilitat de fer-la estimar al poble interpretant-la amb la noblesa, el respecte i devoció que es mereix; i ha d'interpretar-la honradament, no falsejant cap fragment adaptant-lo a la seva comoditat.

L'artista no ha d'interpretar mai aquella obra on les seves facultats no arribin.

La música no es pot falsejar mai!

I aquesta és la labor, la gran labor dels Orfeons. Fer estimar, fer comprendre les nostres cançons, esgratinyant-ne el sentit psicològic i musical fins copsar-ne l'esperit i l'ànima.

¿Voleu dir-me quina cosa hi ha més perfecta en l'art musical que un Orfeó, quan aconsegueix la suma de les veus i sap convertir-se en un orgue humà ben net de vulgaritats i d'estridències?

EMILI VENDRELL

ooo000ooo

XERRAMECA ESTIVAL

-Què tal Senyora Carmeta,
on va, amb aquesta calor?
Si, miri, vaig depresseta
a assajar a l'Orfeó.-

-Què diu ara! Santa Cristiana!
però encara esteu així?
Em creia que aquesta setmana
s'havia acabat el patir?-

-Encara no, mes no falta
pas gaire per acabar,
tan sols dos dies de tasca...
i prou! cap a estiuejar!-

-Ah! bé! Ja m'estranyava
que el Mestre, cap al Masnou,
no volgués doncs fer-hi estada,
i acabar amb l'enrenou
i algun mot recargolat
que s'escapa, quan remena
la Cantata i la Novena
de Beethoven i de Bach!-

-De Bach i Beethoven vol dir!-

-Sí, ja ho sé que es a l'invers,
Però no veu, dona! que així
no em quadraria el vers?

-Doncs sí, tot a punt de coure
està per l'Octubre proper,
i crec que si no fem ploure,
farem un lluit paper!

-Jesús! Aquestes coses no digui!
Ja ho sabem... que ho faran bé..
Jo, ja sembla que m'hi trobi
escoltant-los a plaer!
I....digui, aquesta anyada,
per celebrar el curs darrer
no faran pas cap anada,
per aquí o a l'extranger?-

-Ja està! Ja l'hem celebrada,
amb una excursió a Poblet!-

-Què diu ara! Em deixa parada!
No n'havia pas esment!-

-Sí, diumenge passat eixírem
i per cert, de bon matí,
en tren especial partírem
cap al famós Monestir!

-No en vulgui més de gatzara!
I per no haver confusió,
tothom al tiquet portava
numerat el seu vagó.

Vam passar per les costes
de Garraf, fins Sant Vicens.
(amb molts túnels a les fosques)
que és on paren tots els trens.

Deixant marina a l'esquerra
vers el camp Tarragoní,
el tren, enfilà la serra,
i sense cap estrebanc,
després de Valls i Montblanc
arribàrem a la terra
d'Espluga de Francolí.

Uns autos allí ens esperaren
que tot seguit i de dret,
amb poca estona ens portaren
al Monestir de Poblet.

Remanoi! Quina grandesa
respira aquell monument!
Ja es veu que la reialesa
hi reposa eternament!

Malgrat tanta destrucció
pels homes i el temps causada,
es trova bastant avançada
la noble restauració.

Visitarem la portada,
la Sala Capitular,
la magnífica claustrada,
la cuina amb la seva llar.
El rebost, el gran celler,
la pica d'aigua escaienta,
les Tombes Reials, el Temple,
i tot quant se'ns permeté.

Mentre l'Ofici Diví
que al Cenobi es celebrà,
nostre Orfeó hi féu sentir
els seus cants, en català.
Com es devia estremir
del Rei En Jaume, la cendra,
en oir amb paraula tendra
aquells cants de serafí.-

-Calli! Calli! No segueixi,
i deixi'm parlar a mi,
que encara que m'escruixeixi
sentint-la parlar així
i de gallina la pell
se'm posi tota esborronada,
vull fer-li una preguntada
que va com al dit, l'anell.

Tinc entès, que hi ha uns frares
que curen del Monestir,
i vostè, ara com ara,
d'aixó no n'ha res pas dit.-

-Té raó. Del Cister és
aquella Comunitat,
que vetlla amb amor encès
aquell recinte sagrat.

I com acte de comiat
als bons frares de Poblet,
se'ls oferí un concert,
d'alló més ben triat.

-I com picaven de mans
amb la cara enrojolada!
Una esplèndida llaçada
fou el premi a nostres cants!

Després sota un sol ardent
que fins la terra esberlava,
féren cap, tranquilament
al dinar, que ens esperava.
I entaulats al bon Hotel
que a tots plegats acollia,
semblava allò un troç de cel
de tant goig com resplendia!

Uns tiquets duïen la A,
i altres la C, estampada...
-No digui més! Vol callar?
Ja veig la cosa aclarada!
La A, pels acompanyants,
la C, pels de la cantada,
i així tots els viatjants...
-Fugi! Fugi! Desgraciada!
No vulgui fer distincions,
ni trencar-se el noll de l'os.
La A, era per l'arroç
i la C, pels canalons!

I el pollastre! Ai! tan tendret,
a repetir convidava!
I el xampany, tan geladet!
De LES FONTS (1), res recordava.
Les postres, gelat i el vi,
el café, la copa i el puro,
no hi mancaren. Li ben juro!
tant cert com estem aquí.

Don Félix, que en sap un niu,
amb sa fogosa oratòria,
va endur-se'n la "palmaria"
amb son magnífic estil.

I els premis? Eh! Que m'endiu?
Després de molts calendaris,
quatre o cinc cinquantenaris
d'or tenen ja el distintiu!
I el que cap falta ha comès
durant l'any d'aquesta història,
un retrat, ad-hoc i exprés
del Mestre, amb dedicatòria!

I per no mancar detall,
als premiats en tres anyades,
les Obres, ben relligades
del nostre gran Maragall!-

-Què diu ara? Ai! Senyor!
Cinquantenaris, ha dit?
En bona refè que això
no ho hauria mai capít!,
doncs passar-se cinquanta anys
o més, encara de chor,
mereixen els tals afanys,
el premi, i a tot honor!

-Veu també, els que mai manquen

són dignes de tal galardó,
i vull creure que tots canten
amb la més gran atenció,
malgrat que llengües garlaires
que han arribat fins a mi,
diu que n'hi ha dels xerraires,
i dels que hi van a dormir!-

-De tot a la vinya hi ha!
Mes la intenció és sincera!
En acabar van cantar
fins que ens vingué la ronquera!
I prou! doncs després d'això,
tothom a pendre la fresca,
els joves, a fer la gresca,
els altres, la digestió!

Tal com varen arribar,
els autos, amb precaució,
en enfosquir ens van portar
altre cop a l'estació.

D'allí cap a Barcelona
amb el tren, tot fent camí.
A les deu, erem ja aquí,
que és l'hora d'anar a fer "nona".

Reina Santíssima!!! Les deu,
i mitja ja són tocadés.
Altres dia, amb més de peu
li contaré noves dades.

Marxo doncs corrents d'ací
perquè la porta tancada
em tenc trobar, si
el Mestre l'ordre n'ha dada,
puix per culpa de vostè
i la neva gran xerrada,
pot costar-me, sens voler,
mitja falta, despiadada,
que enteli el meu "palmaré"
sense làcula fins ara!-

!Vagi, vagi... En Nom de Déu!
Senyora Carneta, estinada,
i demano a Aquell que seu
a la destra de Déu Pare,
que vulgui a mi fer-me lloc
dalt la glòria desitjada,
car vostè, a poc a poc,
pot dir-se, se l'ha guanyada!-

!Passi-ho bé i Bona nit!
encantada li desitjo!-
Dons com diu molt bé el "dicho",
el mateix també li dic.-

UN ANIVERSARI

Avui, amics cantaires, vull parlar-vos de l'aniversari d'un gran amic de l'Orfeó. L'Orfeó en té molts, sortosament, de grans amics, dintre i fora de la nostra pàtria, però aquest és ben conegut de tots, puix que l'any passat estigué entre nosaltres i que aquest any ens acompanyà en la nostra excursió a Lleida i assistí a tots els assaigs i concerts que es celebraren durant els dies de la seva estada a Barcelona. Aquest home, aquest músic eminent, amb la seva figura patriarcal, resplendint tot ell bondat, saviesa i humilitat, és M. Gustave Bret.

No faré pas història de la seva vida i activitats, car amb motiu dels seus viatges, el Mestre Lluís Me Millet, ens en parlà ja detalladament. Vull recordar només que el dia trenta d'Agost, M. Gustave Bret complí el seu 80è aniversari, coincidint amb el 50è de la fundació per ell de la "Société Bach" de París. Amb aquest motiu, tots els seus amics, francesos i d'arreu del món, entre els quals figura, íntegre, el nostre Orfeó, li reteren un fervent homenatge.

Tots sabem prou l'afecte i l'amistat que l'unia amb el nostre mai prou lloat fundador, el Mestre Lluís Millet (que al cel sia), amistat i simpatia que segueix professant pel fill, nostre actual Director, mantenint amb ell una assídua i confortant correspondència, i respirant sempre aquest clima d'admiració i conformitat per l'obra de l'Orfeó i dels seus dirigents. I tot aquest interès i amor d'aquest il·lustre fill de la noble i lluminosa terra provençana, per una cosa tan nostra com és l'Orfeó Català, és més que sobrat perquè, avui, nosaltres, des de les pàgines de JOVENÍVOLA, com nets que festegen l'avi, amb afecte, admiració i respecte, identificats amb l'esperit d'aquest homenatge, tan merescut, si tenim en compte la seva gran personalitat i l'enorme tasca portada a terme, ens adherim novament al chor general de lloances i demanem a Déu ben sincerament, que ens deixi gaudir per molts anys de la seva companyia i del do inapreciable de la seva amistat.

MERCÈ SERRA

oooooooo000oooooooo

EL CHOR "LA TROMPETA" A SANT MEDÍ

=====

Sant Medí.- 3, 14, 16 (Del nostre Enviat especial A.F.P.)

Per tal d'estalviar paper i calés a la nostra estinada "JOVENÍVOLA" seré breu.

Esquema dels actes corporatius germanívols i de germanor.

-6 del natí: Riiiiiiiiiiing, riiiiiiiiiiing, riiiiiiiiiiing, Klong!

-6,30. Ultim ronc. roooooooooooonc.

-7 Dissabte general (Amb cos ben net i amb cor ben sa) (De "Les Estacions" de Haydn, Capitol III, Versiole V, apartat C, Vegi's partitura)

-8.- Companyia de Tramvies

-8,30.- Tramvia blau que es tornà groc en veure la gentada de gent que hi acudia.

-9.- Ascensió al Tibidab. Els escaladors anaven proveïts de piolets, cordes, i altres estris de muntanya, per tal de poder pescar....

-9,30.- Esmorzada general i acampada particular. Camuflatges a dojo. Fotografies, passeigs, "flims", etc. etc.

-10,15.- Ofici cantat per "Les petits chanteurs du Tibidab". Sobre el Sermó, tirem-hi un vel a sobre.

Una mica més tard.- Repartiment de trompetes als costellaires i trompetaires de "La Trompeta".

Encara una mica més tard.- Aixecament de la Senyera a càrrec del pendonista Gabarnetti i salutació musical dodecafònica, abstracte i concreta.

Minuts més tard.- Davallada a San Medí amb caigudes i aixecades.

A la 1.- "Recibimiento corpóreo corporativo de las dignísimas autoridades". El Sr. Vidal feia d'Alcalde, i de Secretari en Garcia de baixos.

Un rat abans de dinar.- Arribada d'un carronato carregat de peixos grossos (Mestre Millet, Sr. Saperas, etc. etc.)

Visita al Santet.

En honor dels peixos grossos gran Tocatta (no de Bach) de trompetes i fuga cap a endrapar.

A les 2.- "Jalada general" cada u amb la seva boca i cua per recollir l'amanida, l'all i oli i el "petroli". Els peixos grossos no feren cua, ja que menjaren "en los salones" de la casa pairal.

Un cop tips.- Acte acadèmic. Lectura, pel president Extra-gués, telegràfica de telegrames i adhesions vingudes d'arreu del món i "Peuple Neuf". Emoció, plors i brams (d'ase no arriben al Cel) del Senyor Lo-per. Lliurament del pergamí i batuta commemorativa de la commemoració simbòlica del simbolisme sintètic al Mestre Millet. Abraçades. Pseudo-atac de cor del Mestre Pinoandiamo. Altres abraçades. L'Ajuntament de Sant Boi lliura una llaçada de seda artificial, vinguda del Japó, al Pendó. Discurs de l'Alcalde de Sant Boi, que s'escapà de la casa de repòs perquè ja havia reposat prou. Grans ovacions. Flims i Flash a dojo pel tècnic de cine cinematogràfic Sr. Vals. Lectura de les últimes adhesions i aixecament de l'acte amb l'execució de la "Monjen's Sardinien" del Mestre Enrico Moreira. I prou que els comptes no surten.

Gran guillada.- Carronatos amunt i cames ajudeu-me avall. Els del carronato eren els peixos grossos i els altres els pobres "Trompetaires".

Itinerari.-

Sant Medí, Sant Culgat
i al llit tot d'un plegat

Suplent Cinquè del Cronista
Oficial de "La Trompeta"

UN XIC DE MUNTANYA

Història del Pic d'Aneto

En primer lloc perdoneu-re si aquest article no és del vostre gust, car es tracta ni més ni menys que de muntanya, tema escollit per mi i d'aquesta manera omplir les pàgines d'aquesta voluntariosa "Jovenívola".

L'any 1787 Raoul Carbonnieres intentà l'ascensió de la Maladetta, però tan sols pogué arribar a l'aresta que separa el seu goller del pic d'Aneto. Més tard, en 1804, Cordier tornà enrera sense haver pogut assolir el cim per un centenar de metres. L'any 1824 Blavier i de Billy feren una nova temptativa, que resultà funesta per la mort del seu cap d'expedició en una esclatxa. Plató de Tchishatcheff i de Franqueville foren els primers que acompanyats de tres guies de Luchon, assoliren el cim el 20 de juliol de l'any 1842, emprant per fer-ho quatre dies i tres nits. La pujada fou realitzada per la vessant meridional. Alguns dies després juntament amb el químic A. Laurent l'escalaren per l'oposada essent escollida des de llavors pels expedicionaris que volen efectuar l'ascensió des de Bagneres de Luchon.

L'any 1857 Mrs. Lezat, Seymerie i Lambron hi pujaren en companyia de vint persones més.

El catorze de setembre de 1848 mistress Marshall junt amb el seu espòs realitzà la primera escalada femenina. En el mes d'agost de 1855 hi pugen els primers espanyols "Jean Manuel de Harreta y François Manuel de Harreta" amb el guia Michot. La fonètica d'aquests patronímics posen dubte si realment eren espanyols. El 29 de juliol de 1861 veiem plenament la presència d'espanyols. El Marquès de Castro Serna amb el seu criat Manuel Martínez.

Totes aquestes expedicions foren realitzades per estiuejants de Luchon.

La primera ascensió femenina catalana fou lograda per Montserrat Mestres en companyia del seu espòs, el 7 d'agost de l'any 1902.

També la nostra antiga cantaire Sra. Ernestina Creixell, Vda. Mullor, realitzà una escalada amb companyia del seu marit.

L'11 d'agost de 1915 Juli Barloque i Santiago Perdigó, colocaren el primer llibre de registre del "Centre Excursionista de Catalunya", substituint el que fins llavors havia col·locat el Casino de Luchon.

Lluís Estassen, Josep M. Soler, Carles Feliu i Enric Ribera realitzaren el 12 d'abril de 1932 la primera ascensió hivernal amb esquís.

El pic d'Aneto que forma una cresta de uns vint metres de llarg per uns quatre o cinc d'ample, és propietat del "Centre Excursionista de Catalunya". Actualment, en complir-se el 75 aniversari de la seva fundació, per subscripció popular, es va alçar en la cima una monumental Creu d'alumini anoditzat de 4 metres d'alçada per dos d'amplada. Fou beneïda el 12 d'agost de 1951 pel Rvd. P. Jaume Oliveres que porta realitzades més de trenta ascensions a l'Aneto.

Suposo que no us hauré cansat.

! Gràcies !

ROBERT JOFRE.

CONVERSA AMB LA SRA. ERNESTINA CREIXELL, VDA. MULLOR

De Poblet a la Baixada de la Presó

-----O-----

I

Diumenge assolellat de Juliol. Fi de curs de l'"Orfeoó Català", a l'ombra augusta i evocadora de Poblet. L'encís d'unes cançons i el goig de cantar-les a l'històric Monestir, frec a frec de les tombes novament venerades dels Comtes de Barcelona i Reis d'Aragó. "Feu-nos ací i en el Cel triomfants!". La súplica ha ressonat ampla, vigorosa, sostinguda, sota las naus del pètric Temple. Després...després el dinar de germanor a l'Hotel i les exultants paraules del President de L'"Orfeoó Català", senyor Fèlix Millet. Tot arrodonit, aureolat, amb el lliurament de premis i distincions als orfeonistes més complidors i als que han assolit, oh, sortosos d'ells!, les noccs d'or amb l'"Orfeoó Català".

També ha estat premiada la Sra. Ernestina Creixell, Vda. de Mullor. !Quaranta-un anys de cantaire! La Sra. Mullor esposa, mare, vídua i àvia, res no li ha minvat el seu entusiasme, fidelitat i amor a l'"Orfeoó Català". I encara hi cantaria molts anys, si no fos que "tot ve un dia que s'acaba", com digué en la lletra adreçada al mestre Lluís M^a. Millet després del concert de Cap d'Any darrer. Com a reconeixença a tanta constància i abnegació, el nostre Director artístic sol·licità que fos lliurat a la Sra. Mullor el distintiu d'or de la nostra Institució i l'ha rebut avui, entre els altres companys premiats i en mig dels aplaudiments que a tots ells els han estat tributats.

Acabat l'acte, felicitem la Sra. Mullor i la invitem a seure amb nosaltres a l'ombra d'un dels arbres del jardí de l'Hotel, tot demanant-li que vulgui contestar les nostres preguntes per a "JOVENÍ-VOLA"; i així ho fa, amb tota amabilitat.

Per començar, ens diu que l'afició a la música li ve des de molt petita; car, tenia pocs anys quan anà a aprendre de solfeig a l'"Escola Municipal de Música" amb el seu Director, el mestre Josep Rodoreda, fundador, a més de l'Escola, de la "Banda Municipal de Barcelona" i autor del "Virolai" a la Mare de Déu de Montserrat. El Subdirector i professor també de la petita deixeblla, fou un altre músic conegut, el mestre Celestí Sadurní.

Que, en aquella època, assistien també a l'Escola, que estava al carrer de Lladó, Pau Casals, Maria Barrientos, Onia Farga, Emili Sagi Barba i altres que han esdevingut notables personalitats musicals.

Ens diu, encara, que la llavors joveníssima Ernestina Creixell, juntament amb altres alumnes de l'Escola interpretaren el poema escènic "La nit al bosc", música de Rodoreda i lletra d'Apel, les Mestres. "Jo vaig cantar amb el cor -diu-, com així mateix en altres obres, però mai no he cantat sola." "Els estudis de música els vaig seguir fins que em vaig casar".

-Com va conèixer l'"Orfeoó Català"? -li preguntem.

-Quan aquesta Entitat tenia l'estatge a la Plaça de Sant Just, jo sentia els seus cants des dels balcons de casa meua que donen al carrer de "Les Trompetes del Rei Jaume I", i també assistia als seus concerts, interessant-me molt les obres que cantava, especialment les del Mestre Nicolau, i entre elles, "La mort de l'Escolà".

-Més dades personals?

-El meu marit era soci de l'"Orfeó" i formava part de la Junta Directiva quan va anar a Madrid, l'any 1912. També hi cantaven la meva germana Herminia (avui vídua de Xancó i mare del violoncel·lista Ernest Xancó) i la meva filla Elvireta, que és la més gran dels cinc fills i hi entrà el 1907, a l'edat de 9 o 10 anys. Jo no havia pogut cantar-hi encara, perquè eren massa petits els altres quatre nois.

-Quan hi va ingressar, doncs?

-El 6 d'abril del 1914, quan es preparava l'excursió a París i Londres. Llavors ja hi havien entrat també els dos nois més grandets. Els Mestres Millet i Pujol feia temps que m'insistien que em fes del Chor. Com li he dit, jo sabia ja de solfa i, per fi, em vaig decidir a ingressar-hi, realitzant així una de les meves il·lusions més grans. Els mateixos Mestres firmaren la meva proposta i el Mestre Millet, després d'una lliçó "a vista", m'aprova i va dir a la professora de les noies, la inoblidable Sra. Wehrle, que ja podia passar directament al Chor. Llavors, el meu marit no volgué anar com acompanyant a l'esmentada excursió i també es féu chorista.

-Així cantaren junts...?

-Marit i muller i tres fills, a més de la meva germana. Més cap ençà, entraren a l'"Orfeó" els dos nois petits, i aquests anaren a Roma, l'any 1925.

-Què li semblava l'"Orfeó" des de fora?

-Una agrupació magnífica.

-I un cop fou dins?

-Vaig sentir encara més entusiasme per ell. Mai no m'han cansat els assaigs i sempre hi he anat amb el més gran desig i bona voluntat.

-Què li ha agradat més de l'"Orfeó"?

-Tot m'ha satisfet.

-No li ha desplaçat mai res...?

-No, senyor, res. No tinc cap queixa de ningú.

-Saben que entre els Mestres Millet i Pujol i vostè i el seu marit existí una bona amistat, així com també amb els senyors Boada, Tomás Millet i altres directius, no és cert?

-Sí, senyor. El meu marit aprengué de música amb el Mestre Millet al "Conservatori del Liceu". Nosaltres admiràvem molt aquells Mestres i tots els de l'"Orfeó", i ells ens corresponien amb una sincera cordialitat. Els Mestres Millet i Pujol ens dedicaren llurs retrats amb afectuoses paraules. Amb el segon, els senyors Tomás Millet i Duran i altres amics de l'"Orfeó" havíem fet importants excursions per Catalunya. En una d'elles, el meu marit i jo escalàrem el Pic d'Aneto (el més alt dels Pirineus, 3.404 metres).

-I de les tertúlies a la taula rodona del Cafè de l'"Orfeó"?

-Un dels assidus concurrents era el meu marit. Allí es parlava d'art i

dels temes més variats i, és clar, també de política, i sovint es produïen acalorades discussions, sobretot -diu, somrient, la Sra. Mullor-, quan hi intervenia el Sr. Tort. Jo esperava que acabessin, a vegades fins bastant tard, en un dels sofàs del vestíbul, parlant amb la mare de la Srta. Pilar Roca.

-I de les antigues colles "Els califes" i "Els sàfirs"?

-Jo no en formava part.

-Altres amistats amb orfeonistes antics?

-Recordo la Mercè Puig, la Tey, la Garrigó, la Núria Valls, en Parranon i altres. També som amics amb molts que encara hi canten.

-D'actes o festes íntimes?

-Miri: les primeres ballades de sardanes a la Plaça Reial, sortint dels assaigs, a les quals venia també la que després fou l'esposa del Mestre Pujol, la senyora Xàntipa Sala; les diades del sant del Mestre Millet, les ballades de Cap d'Any, els homenatges a l'autor de "Sant Jordi triomfant" i al gran President, senyor Cabot, etcètera.

La senyora Mullor fa gala d'una excel·lent memòria i no dona mostres de fatiga. Nosaltres, com més l'escoltem, més ens interessen les seves paraules. Però, no volem abusar de la seva bondat, i li fem una darrera pregunta, per avui:

-Algun tret personal del Mestre Lluís Millet?

-Oh! En tenia tants! Estimava molt la quitxalla. En els assaigs, quan s'enfadava, no els faltava algun cop de batuta; però, després, tots els infants el voltaven i li anaven al darrera "com si fossin els pollets amb la lloca". Ell els amoixava i acabava jugant amb ells i sovint, ballant-hi sardanes.

Ací posem punt a la conversa amb la Sra. Mullor i la continuarem un altre dia, si Déu vol.

MATEU FIGUILLEM

10-7-55

==== \$ ====

RODOLINS D'ESTIU

Cada estiu per prendre l'aire
l'aprofita el bon cantaire.

Relació d'alguns choristes
que a l'estiu fan de banyistes.

A Masnou forma un grupet
la família dels Millet.

Cadaqués de mil maneres
contemplà el Mestre Llongueres.

En Rueda escoltant "Marina"
estiuveja amb la gent fina.

Per la costa en Rovira
els aires de mar respira.

La Sònia llueix tipet
a la platja de Lloret.

Junt amb sa gentil costella
en Vendrell anà a Calella.

En Salvat que és home sa
estiuveja a Vilassar.

Fa incendis per la costa
quant la Brú a algun lloc s'acosta.

La Laura, bella solista
per "Sant Sebas" es despista.

I la Srta. Salvadó
al Mas agafa bon color.

L'amic Garcia Estragués
a Masnou gasta els calés.

Qui estiuveja a la muntanya
pren molt sol i al mar no es banya.

Els Rocamora a Corbins
estiujejen entre el pins.

En Passarell, l'alpinista
va fruit de bona vista.

La Serra contralt amb ciència
passa l'estiu a Palència.

En Nin el passa a Ripoll
per curar-se l'ull de poll.

Fan un camping a Riells
una colla de novells.

El Mestre Tonàs ha esgotat
part d'estiu a Montserrat.

Vingué el Sr. Piguillem
de Prades ben fort i ferm.

En López des de L'Ametlla
per la seva salut vetlla.

Com sempre a Premià de Dalt anà
la Sra. Sancristófol a estiuellar.

A Selva de Mar amb eufòria
anà la Choral Victòria.

L'oncle llegeix Patufets
a la vila de Parets.

Els Jofre a Aiguafreda
ho passen com una seda.

A l'estranger van de "gorra"
la Brú, l'Agell i la Torra.

La "gorra" sols existí
al formar-se el rodolí.

El que es queda a Ciutat
la fresca pren al terrat.

Tot l'estiu va fent pessetes
en Renom amb cançonetes.

Hi ha qui es passa l'estiueig
donant lligons de solfeig.

En Garcia ho passa bé
prenent la fresca al carrer.

En Torrentbó fent el viu
a Gràcia passa l'estiu.

Els Mira repartint llet
l'estiu el passen distret.

L'estiu a punt de finir
La "Trompeta" a Sant Medí.

Piguillem, Valls i Dalfó
no han pescat cap tiburó.

Com que l'estiu s'ha acabat
tot i que fa molta pena,
ressonen amb gran esclat
la Cantata i la Novena.

G. A. SERRA

ooooO00oooo

HUMOR MUSICAL

UNA DE PO.....

En la presó de Sing-Sing (U.S.A.) la policia ha pres serioses mesures de vigilància, ja que en la cel.la número 117, ocupada per cinc músics de lo pitjor que corre pel món, els trobaren "in fraganti" assajant una "fuga".

UNA DE PO...CA SOLTA

Els bombers espanyols, -segons diu el diari "Manchester City"- són considerats mundialment com els bombers musicals per excelència, ja que coneixen totes les "escales".

UNA DE POC..... CERVELL

Diu "El Caso" que la setmana passada es casà una parella tan meticulosa que és valgué d'un diapassó per no desefinar el "Si".

JAUME NAVARRO.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

NOTICIARI

Aprofitant les vacances d'aquest estiu, el Mestre Millet ha acabat el seu nou Poema Choral que porta per títol "L'Any Mil", sobre la vibrant i intensa poesia d'Angel Guimerà.

La forma d'expressió del Mestre que viu i sent les inquietuds de l'art modern, farà segurament que l'execució d'aquesta nova obra estigui sols limitada a chors d'una molt sòlida preparació. Esperem que el nostre Orfeó en donarà una prova més, tenint el goig de donar-la a conèixer al nostre públic així que entri en projecte en un curs artístic.

Mentrestant, "JOVENÍVOLA" es permet felicitar el Mestre Millet per haver enriquit el nostre Art Choral amb aquest nou poema que pressentim inspirat i bell per ésser obra d'un músic autèntic i sincer.

Ens dol comunicar-vos el traspàs de la mare política del cantaire Joan Morera, ocorreguda a darrers del Juliol passat. Preguem perquè Nostre Senyor li concedeixi un etern repòs.

També a darrers de Juliol lliurava la seva ànima a Déu l'avia dels nostres Orfeonistes Benjamí i Josep Mira. Rebin els estimats cantaires el nostre més sincer condol.

En la segona quinzena del mes d'Agost es celebrava al Monestir de Montserrat l'enllaç matrimonial de Joan Tomàs i Bonell, fill del nostre Mestre Joan Tomás, amb la Srta. Carme Deig i Ubach. Felicitem de cor els novells esposos així com a llurs pares.

El nostre company cantaire Guillem Font ha estat sotmès a una delicada operació quirúrgica, de la qual ja gràcies a Déu està millorat del tot. Desitjem veure'l ben aviat entre nosaltres.

Ha estat llicenciat en "ciències militars" el nostre bon amic Anicet Garcia. Suposem que l'aviació nacional no anirà pas tan bé com fins ara, en mancar-li aquest fort puntal. Però, què hi farem! La nostra més cordial benvinguda.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

RECÓ DEL POETA INÈDIT

A tall de presentació

Avui dia que editar un llibre val tants i tants diners, moltes obres mestres romanen inèdites, puix que llurs autors, mancats del capital necessari per donar-les a llum, no troben tampoc editor que exposi el capital per llançar-les a la venda.

Nosaltres en coneixem una colla d'autors inèdits, sobretot poetes i poetesses, i patiem tant com ells de no veure llurs obres publicades.

Ha estat gràcies a la gentilesa de la direcció de "JOVENÍVOLA", que aquest mal tindrà remei, ja que en cedir-nos espai per a la publicació d'una poesia cada número, els meus amics veuran publicades llurs obres, i els lectors de "JOVENÍVOLA" -que d'altra banda són la gent més culta de Barcelona - podran fruir les delícies dels meravellosos poemes que anirem publicant.

PRIMET

D E S E N G A N Y

Ai, tristesa de la vida
que m'has vingut a trobar
i m'has fet una ferida
que amb res no se'm guarirà!

? Quin mal fat a mi et portava
pels camins del desengany ?
Per què mon ànima esclava
ha hagut de sofrir tant dany ?

Jo em pensava - folla i trista -
que l'havia enamorat,
i me'l menjava amb la vista
quan em venia al costat.

I vàreig força alegrar-me
i de goig tinguí el cor ple
quan un dia em digué: - Carme
voldria parlar amb vosté .-

I quan jo ja em disposava,
encesca, a sentir-li dir
que amb passió m'estimava,
va i el xicot em fa així :

- Ara que estem sols, bonica,
ja li puc dir el que fa el cas:
miri, fregui's una mica
perquè duu una taca al nas.

CARMICHU GUTIÉRREZ

(mecanògrafa)